

KATONA LAJOS VÁROSI KÖNYVTÁR

2601 Vác, Budapesti főút 37. Pf.: 246
Telefon, Fax: (27) 311-335; 316-335; 319-262
e-mail: klvk@konyvtar.vac.hu

Dátum: 2013.március 11.
Iktató szám: 57/2013.
Tárgy: Beszámoló a Katona Lajos Városi
Könyvtár 2012. évi munkájáról

Mell.: 2013. évi rendezvényterv

Vác Város Képviselő-testülete Művelődési és Oktatási Bizottsága Vác

Tisztelt Bizottság!

A Katona Lajos Városi Könyvtár munkáját 2012-ben a vonatkozó jogszabályok, az intézmény Alapító Okiratában foglalt feladatok, valamint az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata határozta meg.

Működési feltételek:

A működéshez szükséges feltételeket a városi önkormányzat által biztosított költségvetési forrásból, pályázaton elnyert pénzeszközökből és saját bevételből teremtettük meg.

2012-ben intézményünk **90.647-e.** Ft-ból gazdálkodott.

Ebből fenntartói finanszírozás **85.505-e.** Ft, Márai-programban **790-e.** Ft, Érdekeltségnövelő támogatás **1.203-e.** Ft, saját bevétel **4.602-e.** Ft volt, valamint a Dunakanyar Kistérségi Társulástól átvett pénzeszköz **2.828-e.** Ft.

Az intézmény foglalkoztatotti létszáma **26 fő** volt. Ebből 19 fő könyvtáros szakalkalmazott: 1 fő igazgató, 1 fő igazgatóhelyettes, 10 fő felsőfokú könyvtáros, 7 fő középfokú könyvtáros. Gazdasági alkalmazott 1 fő, portás 2 fő, takarító 2 fő, műszaki személyzet 1 fő karbantartó, 0,5 fő gk. vezető és 0,5 fő fűtő.

A Dunakanyar Kistérségi Társulással kötött megállapodás alapján a területhez tartozó 14 település tartozott: Sződ, Sződliget, Szokolya, Csörög, Püspökszilágy, Acsa, Rád, Váchartyán, Galgagyörk, Kismaros, Kisnémedi, Penc, Püspökhatvan, 2011 második félévében csatlakozott Csővár a mozgókönyvtári ellátáshoz. Sajnos a jogszabályok változása miatt, 2013-tól a megyei könyvtárak feladatává vált az ellátórendszerek működtetése, a városi könyvtárak részvétele megszűnt ebben. Bár tervezés alatt áll a jogszabály módosítása, nem tudni, hogy ettől az évtől lesz-e újra lehetőség ezt a feladatot ellátni. A városi könyvtár a szerződésnek megfelelően elszámolt a váci kistérség felé a pénzügyi eszközökkel, az itt maradt vagyon helyzete még kétséges. Ez az ellátórendszer működtetéséhez szükséges számítógépes háttérrel jelenti, amely kistérségi tulajdon. Mikesné Kovács Andrea, kistérségi könyvtáros januárban szülési szabadságra ment, ezért a kistérségi feladatok elvégzéséről nehéz adatokat szolgáltatni a most folyó szakfelüyeleti vizsgálatokhoz.

Alapellátási feladataink:

Intézményünknek legfontosabb feladata használóink legteljesebb mértékben való kiszolgálása. Napi feladataink legjelentősebb hányadát a következő ismétlődő feladatok alkotják: könyvek beszerzése, állományba vétele, kölcsönzése, visszavétele, a raktári rend fenntartása; a használók regisztrálása, tájékoztatása, a katalógushasználat oktatása, segítségnyújtás a keresésben, könyvtárközi

kölcsönzés, fénymásolás és a késedelmes olvasók felszólítása. Mindezt **228** nyitvatartási napon valósítottuk meg.

A 2011-es év nyarán megkezdett teljes körű állományellenőrzés (18 évvel ezelőtt volt a korábbi) befejeződött a könyvtárban, 2012-ben került sor a jegyzőkönyvek elkészítésére. Az állományellenőrzés 165.844 db dokumentumot érintett (könyv, folyóirat, kép, térkép, hangzó stb. dokumentum), összesen 161.584.056 Ft értékben. A hiány: 3.023 db dokumentum, 926.967 Ft értékben - messze alatta van a jogszabályban foglaltaknak, ugyanis a megengedhető hiány mértéke: 11.277 db, 10.987.716 Ft lehetne!

A hangtári zsúfoltság megkönnyítése érdekében 2012-ben megkezdődött a régi videokazetták és rongálódott cd és dvd lemezek leválogatása és selejtezésre való előkészítése. November végén elkezdődött a komolyzenei cd állomány analitikus feltárása. A Szikla programban nem szereplő diaállomány felülvizsgálata, döntés a sorsáról.

Vácra és Vác vonzáskörzetére vonatkozó cikkeket a SZIKLA integrált könyvtárkezelő rendszerben tartjuk nyilván, a nyomtatott formátum megszűnt. A sajtófigyelőbe felvett cikkek a katalógusban is megjelennek, s így állnak használóink rendelkezésére.

Rendszeresen fogadunk óvodai, iskolai, speciális (fogyatékos), nyugdíjas csoportokat, ahol a könyvtár általános bemutatására, szolgáltatásainak ismertetésére, tematikus foglalkozásokra kerül sor. Adott évben összesen **105** (ebből 11 kiállítás) foglalkozáson **2.626** fő (ebből 492 kiállításon) fordult meg

Nagy odafigyeléssel foglalkozunk a 14 éven aluli gyermekkönyvtári tagságra jogosult olvasókkal, mivel rajtuk keresztül legkönnyebb a családokat megnyerni, az olvasás szeretetét már egész karon-ülő korban meg lehet alapozni.

A gyerekkönyvtár által szervezett, az igényekhez, évfordulókhöz, világi és egyházi ünnepekhez igazított témájú foglalkozásoknak a nagy száma, valamint a jelentős olvasói létszám (mely ezeket látogatja) azt igazolja, hogy a könyvtár, mint közgyűjtemény szélesebb kultúra-fogyasztói réteget tud megszólítani, egyben komoly szocializációs színtérként működik. Megfigyeltük azt is, hogy a közelben található oktatási intézmények hangsúlyosabb szerepkört szánnak a könyvtárnak – szerves részesei vagyunk az oktatási-nevelési folyamatnak.

Gyerekkönyvtárunkban már hagyomány a Gyerekkönyvtári Napok megrendezése, melyre hagyományosan ősszel (októberben) került sor. 2012-től kezdődően részt veszünk az országos tavaszi felolvasó-marathon programjaiban is. A foglalkozások mindig egy-egy témakört ölelnek fel, és változatos programok várják a kis használóinkat – 2012-ben ez a helyi értékek és hagyományos tudás köré szerveződött. Természetesen ezen kívül nagyon sok csoportos foglalkozást és könyvtári órát is tartanak kollégáink.

Mennyiség / típus	Könyvtárhasználati foglalkozás	Tematikus foglalkozás	Összesen
Darab	28	19	47
Részvevők: gyerek + felnőtt	580+64	486+72	1066+136= 1202

Alapfeladataink ellátásában a házi betegellátás is folyamatosan megvalósult, mely a lakáshoz, ágyhoz kötött, de még olvasni tudó, akaró idősebb korosztály kiszolgálását célozza. 23 olvasónak 119 alkalommal kölcsönöztünk: 342 könyvet, 16 hangos-könyvet, 11 folyóiratot és 38 db videó, cd és dvd dokumentumot. Ebben különösen fontos az állandó könyvtáros személye, mert idegeneket nem engednek be a lakásokba az olvasóink.

Munkánk szakmai minőségét alapvetően meghatározza az állománygyarapodás mértéke. Intézményünkben 2012-ben **7.389**-e. Ft-ot (3.173 db dokumentum), a mozgókönyvtári ellátásban pedig **3.470**-e. Ft-ot költhettünk új dokumentumok beszerzésére. A szolgáltató közösség számára ez azt jelenti, hogy **0,09** db dokumentumot (könyv, folyóirat, CD, DVD) – a beiratkozott olvasók számára pedig **0,6** dokumentumot (könyv, folyóirat, CD, DVD) tudunk beszerezni egy év alatt. Ez csökkenést jelent az előző évhez képest.

Folytattuk a tervszerű állomány apasztást is.

A könyvtárhasználat legfontosabb mutatói:

Regisztrált könyvtárhasználóink száma: **4.790** fő. Az év folyamán a könyvtár szolgáltatásait személyesen igénybevevők száma: **50.022** fő, távhasználat útján (telefon, e-mail, OPAC) **27.801** fő. A kikölcsönzött kötetek száma **161.180** db, a helyben használt dokumentumok száma **175.084** db. A könyvtárközi kölcsönzés keretében **223** db dokumentum fordult meg, a helyben megválaszolt referenz kérdések száma **4.560** db volt.

Alapellátáson túli feladataink:

- A kötelező alapfeladatokon túl rendszeresek voltak közművelődési rendezvényeink is: könyvtárak összefogása „*Őszi Könyvtári Napok*” programsorozatban.
 - Őszi könyvtári rendezvények
 - Játéknap,
 - Tanösvénytúra a meseíró pályázat résztvevőivel, könyvajánló fal indítása, gyerekrajz verseny, „állatok világnapja” foglalkozás, „Mesék képi (összesen: 763 fő)
 - Író-olvasó találkozó: Kukorelly Endrével a *Samunadrág* c. könyvéről beszélgetett a szerző és Tarján Tamás (2012.03.12.) A rendezvényre a Pest Megyei Könyvtárral közösen a Márai program keretében került sor, annak finanszírozásával.
 - Az Apor Vilmos Katolikus Főiskolával és a Váci Múzeum Egyesülettel közösen került sor Ablonczy László Latinovits kötetének bemutatására 2012. október 17-én. A szerzővel Dr. Jelenits István, piarista szerzetes beszélgetett, közreműködött Rubold Ödön.
 - Helytörténeti rendezvények: Helytörténeti gyűjtemény használata, helyismereti városnéző séták diákoknak és az érdeklődőknek, erdélyi és testvérvárosi vetélkedők.
 - Rendezvények:
 - - Limes a Dunakanyarban 02.03
 - - Mesemaraton 02. 15 (első alkalom)
 - - Irodalmi estek Tarján Tamással (Vácott Kukorelly Endrével beszélget) 03.12
 - - Katona Lajos munkásságának iódszerúsége – Reisinger János előadása 05. 25
 - - Őszi Könyvtári napok 10.01-07

- - Könyvtári városnéző séták
- - Gyermekkönyvtári ünnepi készülődések
-

- A Könyvtár Galériában 11 képzőművészeti kiállítás volt:

1. január 11 – február 07	Limes Világörökség (római kori tematikus) (51 fő) + kapcsolódó rendhagyó történelemórák és a Limesről a Dunakanyarban c. rendezvény (2012. 02.03)
2. február 9 - március 6.	Bondor-Hujbert Ágnes munkái (festmények) (45 fő)
3. március 8. – április 3.	Plánkné Valint Ingrid (üvegmunkák) (34 fő)
4. április 5. – május 1.	Zórád Ernő emlékkiállítás – Ipolyság (festmények) (33 fő)
5. május 3 - május 29.	Katona Lajos születésének 150. éve – helytört. (17 fő)
6. május 31. – július 21.	Mackó irodalom – Mackó történelem (89 fő)
7. augusztus 23. – szeptember 11.	Száráz Kata fotókiállítása (47 fő)
8. szeptember 13. – október 9.
rendhagyó órák)	Móricz Zsigmond évfordulós (23 fő + kapcsolódó)
9. október 11.- november 27.	Zalubel István (festmények) (43 fő)
10. november 28. – január 8.	„Ősi mesterségek művelői”: Tábori Katalin és Zubovits Erzsébet (iparművészeti) (62 fő)
11. Cservenák Péter: Üdvözlét Vác-ról – vendégkiállítás Ipolyságon	(48 fő)

Összesen a nyitásokon: 492 fő

Együttműködések:

- Limes apropóján: Magyar Nemzeti Múzeum, Szegedi Tudományegyetem, Pécsi Tudományegyetem
- Zórád Ernő kiállítás: Zórád Ernő leszármazottai, Csach Gábor művészettörténész, Ipolyság városa kulturális intézményei
- Katona Lajos: Cservenák Péter váci gyűjtő, Katona Lajos leszármazottai, szponzoráló vállalkozó: Ódon-Fon Kft.
- Mackó kiállítás: helyi gyűjtők
- Móricz Zsigmond emlékkiállítás: Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet, Országos Széchenyi Könyvtár, Váci Értéktár
- Cservenák Péter kiállítása: Ipolyság város

– Nemzetközi kapcsolataink is tovább mélyültek. Ipolyság kulturális intézményeivel egész évben folytatódtak a közös rendezvények, amelyben a könyvtár koordináló szerepet állalt a váci intézményrendszer tekintetében. Mindkét városban sor került szakmai fórumokra, előadásokra, kiállításokra, napi szinten működik az együttműködés (január 21-én a közös 2011. évi kulturális programok egyeztetése és az előző év értékelése érdekében a két város képviselői, valamint az érintett kulturális intézmények, szervezetek vezetői és képviselői Vácott testvérvárosi kulturális munkaegyeztetést tartottak. A 2011. évi programok az itt egyeztetett és felvázolt tervek mentén zajlottak. Könyvtárunk munkatársai részt vettek az ipolysági kulturális rendezvényeken (Honti Napok, Ipoly-nap, stb.), fogadtunk ipolysági gyerekcsoportokat, szakembereket.).

- A város civil szervezeteivel is kapcsolatot tartunk, elsősorban a Váci Múzeum Egyesülettel. Az intézmény helyed ad rendezvényeknek, valamint támogatja a szakmai rendezvények megvalósítását. 2012 őszén itt láttuk vendégül a városunk megtekintésére érkezett ipolysági csoportot, majd a levéltári kiállításának megnyitóján vettek részt.

- A könyvtár honlapján váci helyismereti „wikipédia” építését kezdte meg a Helytörténeti Gyűjtemény. Az ősz folyamán megkezdett helytörténeti városnéző sétákkal az itt megtalálható írott és nyomtatott dokumentumok jelenőségére igyekeztünk a figyelmet felhívni. Célunk a gyűjtemény népszerűsítése, a város lakosságának tudatában elhinteni a tényt: színes és unikális állománnyal rendelkezik a 2011 tavaszától méltó helyen található Helyismereti Gyűjtemény. (23 alkalom, 437 fő)

– Nagy gondot fordítunk PR tevékenységünk javítására is. Az elmúlt évben tovább nőtt az intézményről szóló publikációk száma. Rendszeresen készülnek digitális fényképek munkánkról, amelyet felhasználunk dokumentálásra, publikálásra, és igény szerint külső használók rendelkezésére is bocsátjuk. Az év folyamán többször került sor sajtótájékoztatóra is.

Könyvtári tevékenységhez kapcsolódó képzéseken két fő vett részt: könyvtári minőségbiztosítási tanfolyamon Ignéczi Lilla igazgatóhelyettes Kecskeméten, és könyvtári informatikus mesterképzésen Jele Viktória tájékoztató könyvtáros Szombathelyen. A képzések pályázati támogatásból és önköltséges módon valósultak meg. Ingyenes alaptanfolyamon –Szikla Integrált Rendszer- két fő, Hujbert Adrienn és Ollé Máttyás vett részt.

Működési feltételek:

Könyvtárunk működésének műszaki háttérében két változás történt: 2012 őszén sor került a telefon és internet szolgáltatójának változtatására, a városi közbeszerzés alapján. Az ACE TeleCom vette át a működtetést, sikerült velük elérni, hogy nagyobb sebességű az internet szolgáltatásunk. Az addigi 1/05Mbit/sec helyett szimmetrikus 10/10Mbit/sec sebességű, mikrohullámú internetet és IP alapú telefont kaptunk olcsóbban.

A szerelés folyamán véletlenül kiiktatásra került az áramszolgáltató távmérője, ami miatt hosszabb ideig nem tudták leolvasni a fogyasztásunkat. Több felszólítás után ennek az évnek az elején sikerült helyre állítani a kapcsolatot, s rendben folyik a számlázás.

2012 tavaszán került sor a könyvtári szerver számítógép cseréjére a Netlib Kft. segítségével, mivel a régi már teljesen elavult (kölcson)gép volt, s egy különálló, szellőztethető helyre kerülve tehermentesült a feldolgozó részleg a mindennapos zaj alól.

Sajnos a tavaly nyári vihar, amely gondot okozott a Váci Világi Vigalom alatt, intézményünket is érintette, bár csak kisebb súllyal.

Össességében elmondhatjuk, hogy könyvtárunk 2012-ben a meglévő keretek és lehetőségek között visszafogottan, szakszerűen, a lehetőségeket maximálisan kihasználva működött.

A szakmai szolgáltatás színvonalát tovább tudtuk javítani, haladunk a kölcsönző könyvtárból a szolgáltató könyvtár irányába.

Bízunk abban, hogy a fejlődést ebben az évben is tudjuk biztosítani, melynek érdekében mindent megteszünk.

Tisztelettel:

Mándli Gyula
igazgató

A KATONA LAJOS VÁROSI KÖNYVTÁR 2013. évi terve

Feldolgozó munka

Kiemelt feladat a 2012-ben megkezdett hangtári tevékenység folytatása, a régi, elavult videófilmek és rongálódott cd és dvd lemezek leselejtezése. 2013 elején 198 db videókazettát, 383 ezer Ft értékben és 150 db diafilmet/diasorozatot, 41.389 Ft értékben törölni kellett az állományból. A könyvtár diagyűjteménye sajnos a technikai fejlődés áldozata lett, már nem használnak diavetítőket az oktatásban. Az internetről sokszor jobb minőségben letölthetők a művészeti alkotások képei, a szerzői jogok is engedélyesebbek oktatási célra.

Folytatódik a tavalyi évben megkezdett komolyzenei CD állomány analitikus feltárása, várhatóan az év végéig befejeződve. Ezt követően a hagyományos hanglezem gyűjtemény sorsában kell „nehéz” döntést hozni az intézmény vezetésének.

Az elmúlt évben a hangtárba beszerzett új dokumentumok alacsony száma miatt csökkenni kezdett a beiratkozott használók száma, ezért 2013-ban növelni kell az új dokumentumok beszerzési arányát. Ez elsősorban költségvetési pénzügyi kérdés és lehetőség.

Digitalizálás

Az OSZK együttműködésével folytatjuk a régi váci sajtóanyag digitalizálását. Ezen kívül az MDK (Magyar Digitális Képkönyvtár) vezetésével a régi Vác és környékéről szóló képeslapok digitalizálását is elindítjuk.

Ezzel együtt párhuzamosan kialakítjuk a digitális szolgáltatási jegyzékünket, melynek lényege, hogy a digitális tartalmat díj ellenében szolgáltatjuk. Kutatók és érdeklődők számára az eredeti, nagy felbontású helyben őrzött képet, szöveget nyomtatjuk vagy elektronikus hordozóra másoljuk. A kidolgozás során a szerzőjogi törvények szem előtt tartását is nagyon fontosnak tartjuk.

E-magyarország projekt

Csatlakoztunk a TÁMOP-2.1.2/12-1-1012-0001 „Idegen nyelvi és informatikai kompetenciák fejlesztése” című projekthez. A könyvtárból 1 főt delegáltunk mentornak a projekthez. Informatikai és idegen nyelvi képzések lebonyolításhoz nyújtunk segítséget. A projektben Vác és környékén lévő tanulni vágyóknak biztosítunk lehetőséget egy akkreditált képzőintézmény segítségével.

A projekt segítségével közvetve az informatikai eszközparkunk bővítésében is segítséget kapunk, ugyanis a bejelentet mentor egy komplett PC munkaállomást kap, amelyet a program végén a saját állományunkba vehetünk.

E-book

Napjainkban a hagyományos könyvolvasást kezdi felváltani a nem papír alapú E-book olvasás. A technológia lényege, hogy a könyv digitális formátumban másolható és tárolható az erre a célra készített eszközön. A készülék forgalmazója biztosít számunkra eszközt, illetve az OSZK pedig az elektronikus könyveket. Célunk, hogy népszerűsítsük és megtanítsuk az olvasóink számára az új technika használatának a lehetőségét is.

Több előadásból álló képzést indítunk, amelyben megmutatjuk az e-book olvasók használatát. Lehe-

tőséget biztosítunk az eszközök helybe történő kipróbálására. A Magyar Elektronikus Könyvtár ingyenesen elérhető könyveinek letöltési módját és elolvasását is ismertetjük. A képzésben elsősorban a közép és az idősebb korosztályt célozzuk meg.

Rendezvény tervezés

gyermekkönyvtár

- könyvtári olvasótábor: Múltunk - irodalmi hagyományaink - környezetünk címmel- július
- felolvasó-maraton: 2013. Gárdonyi és Grimm felolvasó
- foglalkozások a családi és egyházi ünnepekhez kapcsolódóan: anyák napja, gyermeknap, Föld napja, Madarak, fák napja, állatok napja: Kajlik-Békési Márta,
- Könyvtárosok világnapja – április 14.: a könyvtári szolgáltatások népszerűsítése
- Őszi Könyvtári napok

előadások:

- Internet Fiesta: március 20-27 között országos könyvtári rendezvénysorozatban részvétel,
- Könyvtárosok világnapja – április 14.: a könyvtári szolgáltatások népszerűsítése,
- Irodalom és művészet a Dunakanyarban. Előadó: Mándli Gyula kvttárigazgató,
- Őszi Könyvtári napok: versíró pályázat, író-olvasó találkozó helyi szerzővel, táncvarázs címmel program Igar Tibor vezetésével,
- rendhagyó irodalom órák: Madách Imre (évfordulós rendezvény),
- Idősek Napközi Otthonával közösen: Testvérvárosaink múltjából,

helytörténet

- Honismeret Napja – március 23: felolvasó délután - helyismereti munkákból
- Ipoly Nap és Remete Nap programjában való részvétel
- honismereti tanácskozás a Dunakanyarban élő helytörténészekkel
- Helytörténeti fotózás gyakorlati kérdései – címmel szakmai tanácskozás

A Könyvtár Galéria tervezett programja a 2013. esztendőre:

1. január 17 – február 12.: Fekete István: Ősidők jelei - fotók
2. február 14 – március 12.: Ipolysági és hazai képzőművész fiatalok
3. március 14 – április 09.: Cservenák Péter - fotók
4. április 11 – május 07.: A KLVK Helytörténeti gyűjteményének kincsei
5. május 09 – június 04: Török László – fotók
6. június 06 – július 20.: Gyermeknap – tematikus
7. augusztus 22 – szeptember 17.: Koltay-Dietrich Gábor
8. szeptember 19 – október 15.: Szalay Ákos – fotók
9. október 17 – november 12.: Négyek - festészeti
10. november 14 – december 10.: Führ Tibor – Téli fotók
11. december 12 – 2014. január 14.: PatchWork kiállítás

Könyvtár várható zárva tartása: 2013. július 22. – augusztus 20.